

THEORY AND METHODOLOGY OF ATHLETES TRAINING

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-371-2-1>

PROBLEMS OF THE FUNCTIONING OF PUBLIC ADMINISTRATION BODIES OF A MILITARY AND CIVIL NATURE IN MODERN CONDITIONS

ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ ВІЙСЬКОВО-ЦИВІЛЬНОГО ХАРАКТЕРУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Zhuravel T. S.

*Postgraduate Student at the Department
of Public Administration
and Local Self-Government
National Technical University
«Dnipro Polytechnic»
Dnipro, Ukraine*

Журавель Т. С.

*аспірантка кафедри
державного управління
і місцевого самоврядування
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»
м. Дніпро, Україна*

До 2014 р. в Україні проблематика діяльності органів публічної адміністрації військово-цивільного характеру не була актуальною та розглядалася в основному в історичній ретроспективі чи в межах вивчення зарубіжного досвіду. Ситуація кардинально змінилась із початком збройної агресії Російської Федерації у Криму та на Донбасі, коли перед незалежною Україною вперше постало завдання створення органів управління військово-цивільного характеру на територіях, прилеглих до театру бойових дій задля підвищення обороноздатності, можливостей забезпечувати роботу органів державної влади в умовах, що склалися. Нові виклики Україна отримала після повномасштабного вторгнення Російської Федерації 24 лютого 2022 р., наслідком чого стало утворення обласних військових адміністрацій.

Як відомо, у 2015 р. було прийнято Закон України «Про військово-цивільні адміністрації», що визначив порядок та особливості їх функціонування в районі відсічі збройної агресії [1]. Після прийняття вказаного закону Указом Президента України в межах Луганської та Донецької областей було утворено 19 військово-цивільних адміністрацій як тимчасових державних органів, що діяли у складі

Антитерористичного центру при Службі безпеки України або у складі Об'єднаного оперативного штабу Збройних Сил України [2].

З проголошенням правового режиму воєнного стану 24 лютого 2022 р. Указом Президента України на всій території України утворено 25 обласних військових адміністрацій [3], як тимчасових державних органів, що діють у період воєнного стану, для забезпечення дії Конституції та законів України, заходів правового режиму воєнного стану, оборони, цивільного захисту, громадської безпеки і порядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян [4].

Тому нині дослідження проблематики функціонування органів публічної адміністрації військово-цивільного характеру є надзвичайно актуальним. Створення військово-цивільних адміністрацій, як органів державного управління, стало результатом пошуку моделі, що мала прийти на зміну місцевим органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування. По суті, було створено якісно нову форму місцевого управління військово-цивільного характеру, яка в цілому підтвердила свою дієвість в умовах, що склалися. Це у повній мірі стосується і військових адміністрацій.

Сучасні події також свідчать, що функціонування органів публічної влади військово-цивільного характеру залишається актуальним у процесі деокупації уже звільнених територій, та залишатиметься таким і після звільнення та в період реінтеграції всіх тимчасово окупованих територій нашої держави. Функціонування таких органів потребує удосконалення та подальшого розроблення нормативно-правової бази, формування відповідних інституцій, запровадження нових форм та методів управління, а, можливо, і створення нової моделі функціонування таких органів тощо. Ці практичні заходи мають здійснюватися із використанням вагомого наукового підґрунтя, залучення до наукових досліджень вчених різних галузей, у тому числі й науки публічного управління.

З погляду науки публічного управління актуальним залишається розроблення теоретичних проблем, концептуальних засад функціонування органів публічної адміністрації військово-цивільного характеру, у тому числі й військових адміністрацій, характеристики їх як суб'єктів публічного управління, визначення місця в системі органів публічної влади, завдань, функцій тощо.

Важливе значення має дослідження практики роботи органів публічної адміністрації військово-цивільного характеру, оскільки нині ми маємо більше як семирічну історію функціонування військово-цивільних адміністрацій та півторарічну практику роботи військових адміністрацій.

Вважаємо доцільним використання терміну «органи публічної адміністрації військово-цивільного характеру». Органами публічної адміністрації військово-цивільного характеру нині в Україні є військові адміністрації та військово-цивільні адміністрації. Військові адміністрації та військово-цивільні адміністрації – це тимчасові державні органи з елементами військової організації управління, сформовані Указом Президента України та діють на визначеній території України, як тимчасовий вимушений захід для забезпечення безпеки та нормалізації життєдіяльності населення в районі відсічі збройної агресії Російської Федерації, прифронтових та тилових зонах.

Виходячи із вище вказаного, поняття органи публічної адміністрації військово-цивільного характеру нами визначено як тимчасові державні органи з елементами військової організації управління, сформовані Указом Президента України як тимчасовий вимушений захід для забезпечення безпеки та нормалізації життєдіяльності населення на визначеній території України: в районі відсічі збройної агресії Російської Федерації, прифронтових та тилових зонах.

Як науковці, так і практики з часу прийняття вказаного закону і створення військово-цивільних адміністрацій дискутують з приводу моделі функціонування таких органів, їх компетенції, повноважень тощо. Але всі учасники приходять до спільної думки щодо необхідності удосконалення як їх діяльності, так і правової бази, що її регулює. Висловлюються цілком протилежні думки щодо доцільності існування такої моделі, побудови нової тощо. Тому, узагальнивши існуючі підходи, варто виділити такі напрямки удосконалення діяльності військово-цивільних адміністрацій: оновлення чинного законодавства, що регулює діяльність військово-цивільних адміністрацій, проведення інституційних змін (пошук моделі, структура тощо), організація роботи, застосування нових форм і методів тощо.

Отже, функціонування органів публічної влади військово-цивільного характеру (військово-цивільних) та військових адміністрацій) потребує удосконалення. Мова йде про удосконалення правового регулювання їх підзвітності та підконтрольності, зокрема, віднесення їх до сфери впливу однієї системи управління, унормування їх взаємодії з іншими публічними інституціями, зокрема, органами місцевого самоврядування. Крім того, загальні засади діяльності таких органів мають бути передбачені на конституційному рівні. Модель же територіальної організації влади має передбачати одноманітні підходи до формування таких органів в усіх адміністративно-територіальних одиницях у межах конкретної території.

Література:

1. Про військово-цивільні адміністрації. Закон України від 3 лютого 2015 року № 141-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/141-19#Text>
2. Про утворення військово-цивільних адміністрацій. Указ Президента України від 7 серпня 2015 року № 469/2015. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/U469_15?an=4
3. Про утворення військових адміністрацій. Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 68/2022. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/682022-41405>
4. Про правовий режим воєнного стану. Закон України від 12 травня 2015 року № 389-VIII. (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-371-2-2>

**THE FORMATION OF AN INSTITUTIONALLY CAPABLE
JUDICIAL SYSTEM DURING THE UKRAINIAN REVOLUTION
(1917–1921): ACHIEVEMENTS AND MISCALCULATIONS**

**ФОРМУВАННЯ ІНСТИТУЦІЙНО СПРОМОЖНОЇ СУДОВОЇ
СИСТЕМИ В ДОБУ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ
(1917–1921 Р.Р.): ЗДОБУТКИ ТА ПРОРАХУНКИ**

Remezok A. Yu.

*Postgraduate Student at the Department
of Public Administration
and Local Self-Government
National Technical University
“Dnipro Polytechnic”
Dnipro, Ukraine*

Ремезок А. Ю.

*аспірантка кафедри
державного управління
і місцевого самоврядування
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»
м. Дніпро, Україна*

Формування судової влади доби Української революції відбувалося у тісному взаємозв'язку із становленням законодавчої і виконавчої гілок та тлі складної внутрішньої суспільно-політичної ситуації, часто за несприятливих зовнішніх факторів. Центром об'єднання національних демократичних сил стала Центральна Рада [1, с. 130].

Процеси державотворення, безумовно, впливали й на формування судової гілки влади, створення судової системи. На з'їзді українських юристів, що відбувся у Києві 13 – 14 червня 1918 р., було запропоновано